

Не може бути призначена на посади Директора територіального органу Державного бюро розслідувань, керівника підрозділу (управління) центрального апарату Державного бюро розслідувань особа, яка підпадає під обмеження, встановлені статтею 15 цього Закону.

Така пропозиція є дещо критичною, оскільки, кваліфікаційні вимоги до осіб, які претендують на посаду директора Державного бюро розслідувань та на посаду директорів територіальних управлінь є майже ідентичними.

Беручи до уваги той факт, що Директор ДБР очолює центральний орган виконавчої влади та його правовий статус є дещо вищим, ніж правовий статус директорів територіальних управлінь, — вважається за доцільне передбачити на законодавчому рівні й різні кваліфікаційні вимоги до кандидатів на вказані посади.

З урахуванням цього пропонуються наступні кваліфікаційні вимоги до кандидатів на посаду директорів територіальних управлінь:

- 1) наявність вищої юридичну освіту;
- 2) стаж роботи в галузі права не менше десяти років (після здобуття вищої освіти);
- 3) високі моральні якості та бездоганна репутація;
- 4) вільне володіння державною мовою.

Крім того, для забезпечення ефективного виконання завдань Державного бюро розслідувань уточняється місцезнаходження територіальних органів та пропонується перенести новоутворені територіальні управління, зокрема: з м. Хмельницького до м. Вінниці, з м. Миколаїв до м. Одеси, що є цілком виправданим.

Деменчук М. О.

асистент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури
Національного університету «Одеська юридична академія»

ДО ПИТАННЯ ВЗАЄМОДІЇ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ З ГРОМАДСЬКІСТЮ

Державне бюро розслідувань (надалі — ДБР) новостворений правоохоронний орган, однією з засад діяльності якого є відкритість та прозорість діяльності для суспільства та демократичного цивільного контролю, підзвітність і підконтрольність визначеним законом державним органам (Про державне бюро розслідувань: Закон України від 12.11.2015 // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 6, ст.55). На нашу думку, в сучасних умовах, коли рівень довіри до правоохорон-

них органів України знаходиться на низькому рівні, ця засада є однією з ключових для виправлення існуючої ситуації. До того ж, ДБР, як було відзначено вище, є повністю новим органом, репутація якого формується з «чистого листа».

Засада щодо прозорості діяльності знаходить своє втілення і у обов'язку ДБР регулярно інформувати суспільство про свою діяльність через засоби масової інформації, свій офіційний веб-сайт та в інших формах (наприклад, шляхом оприлюднення на офіційному веб-сайті звітів за конкретними запитами, у тому числі із зазначенням причин, через які заходи не були вжиті, оприлюднення інформації про призначення та звільнення працівників ДБР).

На нашу думку, важливим фактором для ефективної реалізації засади щодо прозорості та відкритості є не лише подання звітів, але й отримання зворотного зв'язку від громадськості. Так, важливим є врахування громадської думки, пропозицій громадян та громадських організацій при обговоренні й ухваленні рішень з питань діяльності ДБР у сфері правоохоронної діяльності з метою зміцнення конституційного правопорядку в державі. Як відзначено у Стратегічній програмі діяльності ДБР на 2017-2022 рр., постійний діалог з громадськістю, роз'яснення роботи є пріоритетом діяльності цього органу.

Заслужовує на увагу і той факт, що передбачено різноманітні форми взаємодії з громадськістю, серед яких:

- організація та забезпечення проведення керівництвом ДБР, а також керівниками його територіальних органів, особистого прийому громадян;

- організація та забезпечення практичної реалізації громадянами України наданого їм Конституцією України права вносити в органи державної влади, об'єднання громадян, відповідно до їх статуту, пропозиції про поліпшення їх діяльності, викривати недоліки в роботі, оскаржувати дії посадових осіб, державних і громадських органів;

- впровадження та забезпечення функціонування телефону «гарячої лінії» та електронної пошти ДБР для отримання повідомлень про скоєння кримінальних правопорушень, підслідних ДБР, а також тих, що готуються;

- виконання вимог законодавства щодо забезпечення демократичного цивільного контролю за діяльністю ДБР (Стратегічна програма діяльності Державного бюро розслідувань на 2017-2022 роки. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/uryad-ta-organi-vladi/derzhavne-byuro-rozsliduvan/pro-derzhavne-byuro-rozsliduvan/strategichna-programa-diyalnosti-derzhavnogo-byuro-rozsliduvan>).

На нашу думку, запровадження вищенаведених заходів вимагатиме певного часу, фінансової та технічної підтримки. До того ж, в

сучасних умовах поширеності телекомунікаційних мереж деякі з заходів суттєво спростять доступ населення до ДБР (телефон «гарячої лінії», електронна пошта).

Також, варто відзначити, що перелік форм взаємодій з громадськістю не носить вичерпного характеру, а отже може бути розширений за умови відповідності Конституції та іншим законам України. На нашу думку, до форм взаємодії ДБР з громадськістю можна віднести проведення круглих столів, конференцій, відкритих зустрічей, брифінгів, публікування статей працівниками ДБР у спеціалізованих виданнях, газетах, журналах тощо, публікацію нотаток у соціальних мережах та ін.

Досліджуючи проблематику відкритості та прозорості як засади діяльності ДБР, вважаємо, що вона тісно пов'язана із такою категорією як доступність. На нашу думку, це поняття можна розглядати у декількох вимірах. По-перше, доступність до ДБР, як органу виконавчої влади, по-друге, доступність до інформації щодо його діяльності та його рішень. Підтримаємо раніше висловлену точку зору щодо позитивного впливу поширення мережі Інтернет та інших комунікативних джерел серед населення.

Джабурія О. О.

асистент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури
Національного університету «Одеська юридична академія»

ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ УПРАВЛІнь ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

12 листопада 2015 року Верховною Радою України був прийнятий Закон України «Про Державне бюро розслідувань» (далі Закон), який набрав чинності 1 березня 2016 року.

Згідно ст.1 Закону Державне бюро розслідувань є центральним органом виконавчої влади, що здійснює правоохоронну діяльність з метою запобігання, виявлення, припинення, розкриття та розслідування злочинів, віднесених до його компетенції.

Новостворений орган деякі експерти порівнюють з американським ФБР та відзначають його досить потужний потенціал у боротьбі з правопорушниками вищої ланки влади. Як відомо, саме відповідно до ст. 5 Закону Державне бюро розслідувань вирішує завдання із запобігання, виявлення, припинення, розкриття і розслідування: